

b.v. op hen een vreemde indruk maken, dat hij van de hand van M. P. Elter-Woesthoven <sup>65</sup>), een zuster van Bilderdijs eerste vrouw, een „vrouwelijke hulde aan de broederschap van vrijmet-selaren” in zijn tijdschrift plaatste. Minder gemotiveerd was daarentegen de kritiek, die het dagblad *De Tijd* van 14 februari 1853 op een passage in *Astrea* (I, p. 351) oefende, waarin Wap, Bosscha citerende, van de jonge Willem II meedeelde, dat deze „zijn geloofsbelijdenis bekrachtigde door het nemen van het gebroken brood en den vergoten wijn aan het Avondmaal des Heeren”. Voor een katholiek gaf het volgens *De Tijd* geen pas met zulk een reverentie te spreken over het protestantse „Avondmaal”. Het is een hedendaags katholiek niet wel mogelijk met deze kittelorigheid in te stemmen; veeleer zal hij bijval betuigen aan het sarcastisch verweer in de *Utrechtsche Provinciale en Stadscourant* van 23 februari 1853, waarmee Wap de spitsvondige scribeur terechtwees.

Verder heeft Jan Wap bijna tot zijn dood – te Delft op 7 maart 1880 – toe occasioneel meegewerkt aan de dagbladpers, met name aan conservatieve kranten als het *Dagblad van Zuidholland en 's-Gravenhage*, waarvan hij twintig jaar lang een vrij geregeld medewerker was, de zoëven genoemde *Utrechtsche Provinciale en Stadscourant*, die zijn occasionele tolk was gedurende zijn verblijf te Utrecht (1851-1858) en de *Delftsche Courant*, die hij tussen 1858 en 1864 dikwijls begunstigde. Zelfs de buitenlandse pers genoot soms zijn medewerking: ten minste schreef hij enige artikelen over verdienstelijke Nederlanders in de te Parijs uitgegeven *Revue des Beaux Arts*. Zijn activiteit als auteur bleef veelzijdig, maar nam niet in gehalte toe. Met een natte vinger was hij te lijmen voor feestredes; zelfs toen de K.M.A., die hem eens smadelijk aan de dijk gezet had, in 1868 jubileerde, kwam hij naar Breda om er zijn vuurwerk af te steken. Op nationale vierdagen was hij op zijn best. Tijdelijk heeft een brallende *Scherpschuttersmarsch*, waarvan de bombastische taal die van de oude J. P. Helmers moordende concurrentie aandoet, zekere populariteit genoten.

Van zijn vaderlandse liederen in de J. P. Heye-trant is er een tot zijn geluk onsterfelijk gebleken; het werd ten minste in mijn jeugd, zij het met zekere wijzigingen, nog op school gezongen: „'t Is plicht, dat iedre jongen . . .” Met name greep hij alle verjaar-